

www. **ROVDYR** .org

FOLKEAKSJONEN NY ROVDYRPOLITIKK NR 2/3 - NOVEMBER 2006

**Den skal tidlig krøkes
den som skadebjørn skal bli**

Bjørnefamilie spiser sau i Brandfjellgrubba i Lierne Kommune 2006.

1.000.000 KRONER TIL FOLKEAKSJONEN • SKADEDYR LEVER TRYGT
NATURVERNERNE TAPTE ULVERETTSAK • SEIER FOR BEITERETTEN I HØYESTERETT

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

Telefaks: 74 12 65 01

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Bankkonto: 4464.09.33434

Annonser sendes til

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

(se adresse over)

Annonser/bilder leveres i InDesign CS/QuarkXPress 4.1 i riktig størrelse. Send med fonter! Bilder og logoer i Photoshop (TIFF, EPS, JPEG) i 300 dpi i 100% størrelse eller i Illustrator (tekst må være konvertert til kurver (outline). Send med farge-utskrift av annonsen.

Stoff til ROVDYR

For å gjøre produksjonen av ROVDYR mest mulig effektiv ber vi om at stoff sendes på fil (helst worddokument) og gjerne på mail. Digitale bilder bør ha min. oppløsning 2,1 Mb pixel - 1650x1200 JPEG fine/normal.

Stoffet sendes til

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Erling Myhre (ansvarlig)

Åsmund Ystad

Andre bidragsytere:

Lise Estil

Foto forside:

«Bjørnefamilie spiser sau i

Brandfjellgrubba i Lierne Kommune 2006.

Foto: Arne Otto Sandmo

Utgivelser 2007

Nr. 1 - februar	manusfrist 15. jan.
Nr. 2 - juni	manusfrist 15. mai
Nr. 3 - september	manusfrist 15. aug.
Nr. 4 - desember	manusfrist 15. nov.

Grafisk produksjon

Trykksakeriet AS, 3570 Ål

www.trykksakeriet.no

fra lederen

Først av alt vil jeg beklage at medlemsbladet ikke har kommet ut ofte nok i år. Dette skyldes ting som spenner over flere områder, men som styret nå håper og tror skal være i orden. Men organisasjonens økonomi gjenspeiles også i aktivitet og resultat. Derfor er neste tema en stor sak for vår organisasjon, og en sak som vi fortsatt må bruke alt for mye ressurser på.

Rovdyrpolitikk og demokrati

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en miljøorganisasjon så god som noen annen. Problemet er bare at miljøforvaltningen og politikerne bruker en enkel og overflatisk definisjon på hva en miljøorganisasjon er: En organisasjon som arbeider innen Miljøverndepartementets ansvarsområde og som vil ha mer klassisk naturvern enn Stortingsflertallet.

Dette kan være en grei definisjon for å dele ut penger til organisasjonene. Men når formålet med Miljøverndepartementets organisasjonsstøtte er å sikre en bredde av demokratisk oppbygde frivillige organisasjoner med miljøvern som arbeidsområde blir det feil. Det blir det etter mitt syn en organisasjonsstøtte som ikke tar hensyn til egne målsettinger, men heller statsrådets personlige ønsker.

Stortinget har vedtatt en rovdyrpolitikk med intensjoner om å sikre rovdyras overlevelse, samtidig som utmarksbruken skal opprettholdes, og konfliktnivået skal reduseres.

Hva er utfordringene i dagens rovdyrforvaltning? Er det å få rovdyrene til å yngle? Nei, det klarer de utmerket!

Er utfordringen å få opplyst det norske folk om rovdyrvernets viktighet? Nei, fordi gang på gang presenteres det galluper som viser at et flertall av det norske folk vil ha store rovdyr i norsk natur!

De store utfordringene er selvfølgelig å få til en forvaltning som fungerer konflikt-dempende og som kan oppnå et minimum av aksept i lokalsamfunnene som skal leve med rovdyra.

Effektive uttak av skadedyr, mer lokal deltagelse og god og inkluderende dialog og kommunikasjon mellom partene er faktisk det som både forskningsmiljøene og Stortinget gang på gang har gjentatt som hovedutfordringene som må løses for å få til en bedre rovdyrforvaltning.

Hvordan kan Miljøverndepartementet hevde at det ikke er miljøvern å bidra til å løse disse problemene?

Hvorfor er Foreningen våre rovdyrers ensidige rop etter mer og mer ulv og bjørn miljøvern, mens Folkeaksjonens synliggjøring av konsekvensene og arbeid for økt kunnskap, kompetanse og kommunikasjon om rovdyrforvaltning ikke er miljøvern?

Og hvordan kan Miljøverndepartementet hevde at WWFs ensidige negative mediaomtale av bygdefolks holdninger er miljøvern, mens Folkeaksjonens fokus på og spørsmål om rovdyrpolitikkenes virkning på folks naturbruk, naturglede og utmarkas biologiske mangfold ikke er miljøvern?

I 2006 betaler Direktoratet for naturforvaltning 250.000 kroner i prosjektmidler til Folkeaksjonens ambisiøse arbeid med rovdyrinformasjon på www.rovdyr.org. Det skulle bare mangle, fordi Folkeaksjonens nettside som «Rovdyr-Norges informasjonskanal nr. 1» har blitt et ideal for hvordan Miljøverndepartementet selv ser for seg hvordan det offentlige informasjonsarbeid bør utvikles.

Folkeaksjonen må bare jobbe videre for å vise vei, og kreve at ansvarlige politikere i Regjering og Storting snarest tar tak i den urettferdige fordelingen av Miljøverndepartementets driftstøtte til frivillige organisasjoner.

Potten er på 33 millioner årlige kroner. Vi godtar ikke at Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk skal være den eneste større frivillige organisasjon i Norge som nektes statlig driftsstøtte.

Konklusjonen på det Miljøvernministeren sier blir omtrent slik: Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk må skifte syn, stor rovdyrtetthet fører ikke til gjengroing i fjellet, truer ikke kulturlandskapet og heller ikke det biologiske mangfoldet.

Tiden vil vise om det er miljøvernministeren eller Folkeaksjonen som tar feil, men i mellomtiden vil at vi opprettholder vår påstand i denne saken.

Erling Myhre

Folkeaksjonen hos Miljøvernministeren

Ståtråd Helen Bjørnøy krever at Folkeaksjonen skal si ja til ulv før organisasjonen kan få grunnstøtte som frivillig organisasjon.

Ingen lovnader om endringer i rovdyrpolitikken og ikke ei krone fra miljøverndepartementet til Folkeaksjonens saksarbeid før vi sier ja til ulv!

20 oktober i høst møtte Folkeaksjonens ledelse miljøvernminister Helen Bjørnøy på statsrådens kontor.

Styreleder Erling Myhre og daglig leder Åsmund Ystad presenterte Folkeaksjonen og innspill til en bedre rovdyrpolitikk.

Vi la fram en begredelig statistikk for siste sesongs forsøk på skadefelling av store rovdyr. Kun 3 fellinger på 74 forsøk skyldes er etter vår mening manglende prioriteringer av ressurser til dette tiltaket, med økte rovdyrskader, mer mistrivsel for folk og høyere konfliktnivå som resultat.

Folkeaksjonen gjentok også tidligere innspill om en snarlig evaluering av rovdyrforvaltningen med fokus på uavklarte problemer som grenseflokker med ulv, livskvalitet i rovdyrområdene, gjengroing av kulturlandskapet i utmarka og uavklarte rettsforhold etter Høyesterettsdommen i Rendalsaken.

Vi etterlyste også en snarlig behandling av nødvergeparagrafen til fordel for hundeeiere og utmarksbrukere.

Svar

Av de politiske sakene fikk vi følgende konkrete svar i møtet:

- Nødvergeretten kommer på høring før jul 2006.
- Forvaltningen av grenseflokkene vil

ikke miljøvernministeren gjøre noen ting med, og henviste til Stortingets behandling av saken.

- Evaluering i betydningen samlet gjennomgang av rovdyrforvaltningen var uaktuelt. Det er kun aktuelt å se på enkeltsaker. Helen Bjørnøy skulle nå i november ha et møte med lederne i alle de regionale rovviltnevnene med den hensikt å innhente erfaringer fra forvaltningen.

Avslag på driftsstøtte

Miljøverndepartementet hadde også i år avslått Folkeaksjonens søknad om grunnstøtte fra Statsbudsjettets post til frivillige organisasjoner.

Til dette sa statsråden at MD prioriterer å gi grunnstøtten til organisasjoner som etter Departementets tolkning er en miljøorganisasjon og som har en politikk som ikke er i strid med Stortingets flertall og vår internasjonale forpliktelser.

I avslaget begrunner Departementet sitt vedtak med at Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk ikke oppfyller målsetningen med denne posten.

Vi mente at MDs tolkning og inndeling i miljøorganisasjoner og ikke, på oss virket overflatisk og forenklet ettersom vi mener at miljøvern og bevaring av biologisk mangfold er mye mer komplekst enn en slik inndeling tilsier.

Problemet er Folkeaksjonens «Nei til fast ulvestamme i Norge». Vi mente at dette var en meget tvilsom begrunnelse fordi saksarbeidsstøtten skal sikre bred demokratisk og frivillig engasjement i miljøvernforvaltningen, mens vi hen-

viste til Folkeaksjonens allsidige og brede arbeid for mer kunnskap og bedre dialog med de som er direkte berørt.

Reaksjoner

Mange har reagert på avslaget og begrunnelsen. Nyheten om at Folkeaksjonen nektes penger av politiske årsaker fikk mye omtale i media. Senterpartiets Stortingsrepresentant og miljøpolitiske talsmann Ola Borten Moe sa til avisa Nationen at avslaget ligger på politisk sensur. I en lederartikkel i avisa Gudbrandsdølen Dagningen kaller de avslaget statlig meningssensur og mener at Miljøverndepartementet viser en forakt for den offentlige debatt.

Spørretimen

Tord Lien, Stortingsrepresentant for FRP, tok saken opp i Stortingets spørretime, men fikk samme svar som tidligere.

Folkeaksjonens landsstyre har fulgt opp saken og skrevet brev til Stortingets energi og miljøkomite med krav om at Stortinget retter opp den urimelige forskjellsbehandlingen og endrer MDs budsjett slik at Folkeaksjonen får 1.000.000 kroner i driftsstøtte for 2007.

BLA OM!

Siste:

Folkeaksjonen får likevel 1 million fra Regjeringen

Siste:

Folkeaksjonen får likevel 1 million fra Regjeringen

Like før dette bladet er ferdig redigert får vi nyheten om at Regjeringen likevel vil gi driftsstøtte til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

I etterkant av avslaget fra Miljøvern-departementet og de reaksjoner det medførte, har Regjeringen bestemt at Folkeaksjonen likevel skal få 1 million kroner i 2007.

Men pengene kommer ikke fra miljøvernministeren, men skal betales ut via Landsbruk og Matdepartementet.

Dette er en liten, men prinsipielt viktig sum. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk får nå en anerkjennelse organisasjonen burde hatt i mange år, uttalte Senterpartiets Stortingsrepresentant Ola Borten Moe til avisa Nationen.

- Dette er en av de få postene som endres i regjeringas budsjettopplegg, påpekte finanspolitisk talsmann i Sp, Per Olaf Lundteigen til samme avis.

Helt ny situasjon

For oss i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er dette selvfølgelig gledelig. Vi hadde søkt om 1 million kroner i støtte, noe vi i alle år hadde ment var et rettmessig krav. Nå har vi fått det.

Det gjør oss for første gang i stand til å kunne planlegge Folkeaksjonens arbeid og aktiviteter for neste år med en realistisk økonomisk ramme som utgangspunkt.

Det gjør oss også for første gang i stand til å kunne følge opp alle ønsker om mer aktivitet og flere lokallag i nye områder av landet.

Rovdyrsommeren 2006: Skadedyr lever trygt

74 aktiverte fellingstillatelser etter 1. juni i år har så langt i sesongen ført til 3 felte rovdyr. Resultatet er like elendig som de foregående år. Konsekvensene blir større for hvert år med den sterke veksten av rovdyr.

Å S M U N D Y S T A D

Statistikken viser nok en gang at norsk rovdyrforvaltning fullstendig mangler et effektivt regime for skadefelling av rovdyr i beitesesongen.

Dette er enda dårligere enn de to foregående år. Aldri har så mange fellingstillatelser vært gitt og aldri har så mange jegere vært ute på skadefelling..

De regionale rovviltneemndene og Direktoratet for naturforvaltning vedtar hvert år en kvote for betingede skadefellinger som gjelder i perioden 1. juli til 15. februar neste år. Årets fellingskvote var 60 dyr til sammen.

Raske tillatelser – få treff

Kvoten er med andre ord stor og praksis viser også at selve fellingstillatelsene er lett å få. Fylkesmennene gir vanligvis raske fellingstillatelser ut fra kvoten, etter lokal søknad, men også på eget initiativ.

Men 74 effektuerte fellingstillatelser har hittil bare gitt 3 fellinger, 2 jerver (Oppland og Hedmark) og 1 liten hannbjørn (Nord-Trøndelag). Da er det ikke merkelige at antall rovdyrdrepte beitedyr går i taket.

Som fagmyndighet med ansvar for å utvikle effektive fellingsregimer har SNO gjort en dårlig jobb i forhold til instruksen.

Stortinget har gjentatte ganger vedtatt at skadefellingsforsøk skal være frivillig gratis arbeid i regi av kommunale eller lokale jaktlag. Fylkesmannen kan riktignok gi et fellingsvederlag

på inntil kr. 15.000 pr. forsøk, men det skal kun dekke dokumenterte utgifter.

Stor frustrasjon

Sett i lys av det store behovet for gode lokale rovdyrjegere er det ikke merkelig av frustrasjonen er stor ute i kommunene og blant beitebrukerne over den sterke begrensingen som følger av manglende muligheter til å bruke nødvendige ressurser til fellingsoppdrag.

Enkelte kommuner, som har erfarne rovdyrjegere etter mange års praksis, klarer dette greit nettopp fordi de har erfarne jegerne er i stand til å gjøre jobben raskt og effektivt. Men ettersom flere og flere rovdyr dukker opp i nye områder omkring i landet, synliggjøres stadig oftere mangelen på ressurser og kompetanse for effektiv skadefelling.

Mangler feltorgan

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er eneste myndighet som kan iverksette skadefelling i ynglefredsperioden, 15. februar til 31. mai. DN har myndighet til å kommandere Statens naturoppsyn (SNO) som er forvalt-

ningens operative organ i felten.

De regionale rovviltneamdene og Fylkesmannen mangler et slikt operativt feltorgan, bortsett fra frivillige lokale jegere. SNO kan forespørres om deltaelse, råd og støtte, men det er SNO selv som avgjør om de kan og vil delta.

SNO svikter

Så lenge SNO heller ikke har ressurser eller kompetanse til å bidra til effektiv skadefelling er det ingen løsning på kort sikt å rope på mer SNO. Derimot er det kritikkverdig at SNO ikke har satset mer offensivt på opplæring av lokale jaktlag. Som fagmyndighet med ansvar for å utvikle effektive fellings-

regimer har SNO gjort en dårlig jobb i forhold til instruks.

Det må handles nå

Gode rovdyrjegere og gode hunder krever trening og erfaring. Slik tar mange år. Om kompetansen bygges opp i regi av SNO eller i kommunene er uviktig bare det blir gjort. Myndighetene må ta ansvar og handle nå. Stortinget må snarest vedta endringer som gjør det mulig å bruke penger på kompetanse og lønn til jegere. Effektive skadefellinger i beitesesongen er det billigste tiltaket som kan gjennomføres for å forebygge skader på beitedyr.

Rekordhøy jervebestand gir rekordhøy jaktkvote

ÅSMUND YSTAD

57 norske jerveynglinger er registrert i 2006. Dette er 5 færre enn rekordåret 2005. Men selv en rekordhøy lisensjaktkvote på 91 jerv er ingen garanti for redusert bestand.

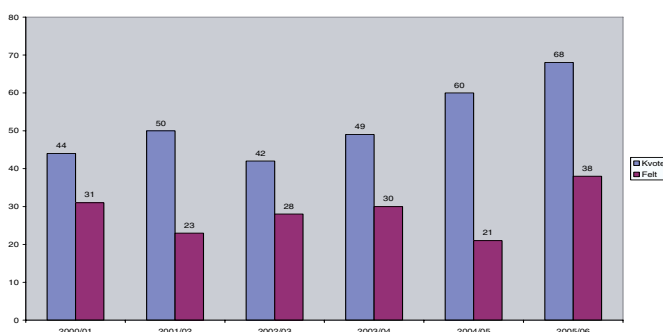
Det er ikke til å undres over at skadebildet på husdyr og tamrein er like ille eller verre enn tidligere år. Jerven er den desidert største skadegjøreren totalt. Med en bestand som ligger over 40 % høyere enn Stortingets mål om 39 årlige ynglinger må det bli dramatisk.

I år som i fjor har Nordland en stor belastning med minst 14 ynglinger, men det er Troms som topper årets liste med minst 15 ynglinger. Mens forvaltningen i Sør-Norge legges opp etter prinsippet om at tunge beiteområder og tamreinområder skal forskånes for rovdyr er situasjonen en helt annen fra Trøndelag og nordover. Her er det meste tamreinområde og både reindrift og andre beitebrukere må belage seg på å leve med et stort rovdyrtrykk med dagens politikk.

Selv om resultatene fra lisensjakt på jerv er bedre enn de elendige erfaringene med skadefellinger, har det hittil ikke bidratt til redusert bestand. Årsaken er at det vanligvis bare felles vel halve kvota.

Tabell over ynglinger av jerv 2006

Fylke	Kommune	Dato	Fylke	Kommune	Dato
Finnmark	Nesseby	23. april	Nordland	Bindal	21.juni
	Karasjok	12. juni		Narvik	3.august
	Alta	16. juni	Nord-Trøndelag	Verdal	28. april
Troms	Lebesby	19. juli		Meråker	25. april
	Bardu	1. april		Lierne	23. juni
	Målselv	11. april		Lierne	4. juli
	Bardu	15. april	Sør-Trøndelag	Røyrvik	7. juli
	Målselv	17. april		Oppdal	22. april
	Nordreisa	22. april		Rennebu	11. juni
	Nordreisa	22. april	Møre og Romsdal	Oppdal	21. juni
	Målselv	30. april		Rindal	2. april
	Kværnangen	30. april	Oppland	Rauma	4.juli
	Storfjord	13. mai		Dovre	5 mai
	Målselv	18. mai		Lesja	16. mai
	Målselv	12. juni		Lom	19. mai
	Nordreisa	30. juni		Skjåk	29. mai
	Nordreisa	30. juni		Skjåk	15. juni
Nordland	Sørfold	29. mars	Hedmark	Lesja	30. juli
	Rana	3. april		Rendalen	26. april
	Salttdal	2. mai		Engerdal	21. april
	Meløy	5. april		Trysil	23. april
	Beiar	6. april		Rendalen	27. april
	Narvik	11. mai		Tynset	4. mai
	Rana	3. mai		Rendalen	12. mai
	Tysfjord	31. mai		Tynset	15. mai
	Sørfold	10. juni		Stor-Elvdal	20. juni
	Rana	30. mai		Engerdal	28. juni
	Rana	13. juni		Rendalen	17.august
	Grane	12. juni			

Oversikt over jaktkvote/antall jerv felt på lisens siden 2000/2001. Kilde SSB.

Billedtekst: Denne ulven døde en lovlig død.
Alpha-tispa i Koppangsflokken januar 2005.

Naturvernerne tapte ulverettsak

Lisensjakta på 5 ulver i Østerdalen i 2005 var

helt lovlig, fastslo Oslo tingrett 8. november i år.

Naturvernerne gikk dermed på et fullstendig nederlag

i rettsaken mot Miljøverndepartementet.

ÅSMUND YSTAD

Før det hadde tingretten i en hel uke behandlet saken som startet med at WWF, Norges Naturvernforbund og Foreningen våre rovdyr i januar 2005 tok ut stevning for å få vedtaket om lisensjakt kjent ulovlig.

Men før retten fikk behandlet stevningen var 5 ulver skutt. Saksøkerne ville likevel kjøre saken av prinsipielle grunner. Men på grunn av strid mellom partene og retten, om denne saken hadde noe i rettsapparatet å gjøre, tok det over 20 måneder før saken kom opp.

Hovedanklagen fra miljøorganisasjonene var at vedtaket om ulvejakt var ulovlig fordi det truet bestandens overlevelse. Saksøkerne hevdet at vedtaket var i strid både med Bernkonvensjonen og den norske viltloven.

Ekko fra 90-tallet

Hovedargumentet fra saksøkerne med WWF i spissen var at Norge var forpliktet til å vurdere de norske ulvenes overlevelse uavhengig av de svenske ulvene, slik de norske miljøorganisasjonene og Miljøverndepartementet var skjønt enige om for 10 år siden.

Men etter hvert som det gikk opp for dem at et slikt syn var i strid med både Rovviltmeldingen og grunnleggende biologifaglige prinsipper, hadde de også en plan B. De hevdet at den norske ulvejakta også truet overlevelsen til hele den norsk-

svenske bestanden på grunn av innavl.

Mange påstander

Mange vitner var innkalt for å underbygge farene med innavlen, og kom med mange påstander.

Fra Naturvernforbundet hevdet blant annet generalsekretær Tore Killingland at innavlsskader svekker ulvens evne til å ta elg. Og at ulven derfor velger å ta sau i stedet.

På spørsmål om hvor mange ulver Naturvernforbundet vil ha i Norge før det kan jaktes ville ikke Tore Killingsland svare, men henviste til utredninger som sier at det er plass til 3.000 ulv i Norge.

Innavl skyldes samene

Samene fikk også sitt pass påskrevet i retten. Både den svenske ulveforskeren Olof Liberg og tidligere direktør i Direktoratet for naturforvaltning, Peter Johan Schei, sa rett ut at samene hadde skylda for innavl hos ulven fordi de skjøt alle innvandrerulvene som prøvde å komme seg sørover.

Folkeaksjonen sprer frykt

Verdt å merke seg for våre lesere er også at samme Killingland fra Naturvernforbundet mer enn antydte i tingretten at folks frykt for ulv og rovdyr ikke var reell, men derimot skapt av Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Lovet konsekvenser

På forhånd var Rasmus Hansson i WWF helt sikker på å vinne rettsaken. Og til media var Hansson klar i sitt budskap om konsekvensene av en seier ...

– Da skulle politikerne kastes ut av rovdyrforvaltningen som skulle tvinges til å styre etter råd fra rovdyrreksperter.

Nå ble det ingen seier. Dommen i Oslo tingrett ble et fullstendig nederlag for saksøkerne. Staten vant på alle punkter.

Klar domsslutning

Retten slår også fast at det ikke gir rettslig mening i å snakke om en «norsk» ulvebestand, så lenge ulvene på norsk side ikke kan overleve uten ulv som kommer over fra svensk side.

Retten har fått belyst at det ikke er genetisk forskjell på ulven i de to landene, og man kan derfor under tvil snakke om en norsk delbestand, sjøl om dette også er på grensa til å mangle rettslig mening, heter det i dommen.

Begrepet «bestand» må derfor defineres som den sørviskandinaviske ulvestammen og vurderes slik når ulv skal tas ut på norsk side, sier tingretten.

«Etter dette har retten come fram til at vedtaket av 21. januar 2005 heller ikkje har hatt andre feil eller manglar som gjer det ugyldig etter sitt innhald. Staten skal derfor frifinnast. Saksøkarane har tapt saka fullstendig», konkluderer Oslo tingrett.

Slipper saksomkostninger

Naturvernernes eneste trøst er at de slapp å betale motpartens saksomkostninger, sannsynligvis i hundretusenkroneklassen. Dette er stikk i strid med rettspraksis når en part går på et fullstendig tap.

Innavlet men glupsk:

Spiser en elg om dagen

Ulveflokken i det norsk/svenske Gräsmarkreviret spiser omtrent en elg hver dag, viser en studie i regi av Skandulv og Høgskolen i Hedmark på Evenstad. GPS-merking, hundesporing og feltarbeid har avdekket at ulveparet og valpene deres drepte minst

24 elgkalver og åtte sauer på fire uker.

- Jeg er overraska over at et ulvepar dreper såpass mange små elgkalver - og det i en periode der den beskyttende elgkua faktisk er i stand til å drepe rovdyr som går til angrep. Det vanlige er at ulvene i mye større grad går på årsgamle eller syke elger. Her vil også kjøttutbyttet være langt større, sier ulveforsker Petter Wabakken til Nationen.

Svenskene teller grenseflokkene

Norske myndigheter nekter å telle grenseflokkene av ulv inn i det norske bestandsmålet. Snart 3 år etter rovviltmeldingen er det fortsatt ingen avklaring på hvordan grenseflokkene skal forvaltes på norsk side.

År	Norge	Norge/Sverige (Grenseflokker)	Sverige	Ynglinger i Skandinavia
1999-2000	22-24 (2)	17-18 (2)	28-39 (2)	6
2000-2001	28-28 (3)	12-12 (1-2)	47-57 (6)	10-11
2001-2002	13-18 (2)	23-24 (2)	62-72 (6)	10
2002-2003	18-20 (2)	16-22(2)	50-58 (5)	9
2003-2004	23-26 (2)	20-22 (3)	58-72 (6)	11
2004-2005	22-24 (3)	24-26 (2)	89-102 (9)	14

Antall registrerte individer av ulv i Skandinavia (antall ynglinger i parentes). Kilde: Skandulv/Høgskolen i Hedmark.

Dette er svært utilfredsstillende, ikke minst fordi antallet grenseulver oftest vil være flere enn helnorske. Senest siste vår avviste Stortinget et forslag fra FRP om å telle med grenseulvene i det nasjonale bestandsmålet.

Kåre Holmen, Folkeaksjonens lokallagsleder i Akershus, er en av mange som flere ganger har etterlyst klargjøring av forvaltningen av grenseflokkene. I mangelen på klargjørende norsk politikk skrev Kåre Holmen til det svenske Naturvårdsverket med spørsmål om hvordan svenskene gjør det.

Svaret viser at de grenseulvene som oppholder seg i Norge allerede er telt – i Sverige! Her følger et utdrag av svaret som kom fra Klas Allander i Naturvårdsverket:

«Når det gjelder gränsrevir av varg så räknar Naturvårdsverket in dessa i det svenska etappmålet på 20 årliga föryngringar, men det finns inte ett klart ställningstagande av regeringen på den punkten. Vi menar dock att eftersom vargflockar i reviren längs nationsgränsen delvis rör sig inom Sverige en viss tidsperiod bör dessa räknas in i det svenska etappmålet.

Att en varg och vargflockar rör sig över gränsen är naturligtvis inget myndigheterna råder över. Endast vargar som befinner sig på svensk sida faller under svensk jurisdiktion under den tid den uppehåller i Sverige. Det är lagstiftningen i Sverige som reglerar vad som händer om en varg t ex orsakar skada inom svenskt territorium eller om det ska fattas beslut om skydds jakt på svensk sida. Sådana beslut kan bara fattas och verkställas för vargar som befinner sig i Sverige och bara för skador som skett i Sverige».

Seier for beiteretten i Høyesterett

Høyesterett stempler statens praksis med beite- forbud som rettsstridig

ÅSMUND YSTAD

Høyesteretts dom i den såkalte Rendals-saken i høst, gav 12 sauebønder medhold i at dyrevernloven ikke kan brukes for å regulere konflikten mellom rovdyr og sau på utmarksbeite.

Høyesterett setter statens rettsoppfatning kraftig på plass når retten uttaler at tidsubestemte beiteforbud «(...) går langt ut over de byrder som lovgiveren kan ha ment skulle kunne pålegges dyreeierne». Høyesterett viser til at dyrevernemndas vedtak var «(...) utenfor dyrevernlovens ordning», og vår øverste domstol finner det

nødvendig å slå fast følgende:

«Vår rovdyrpolitikk bygger på den oppfatning at den enkelte borger ikke skal påføres omkostninger ved påført skade eller ved tiltak for å forebygge skade.(...)Rovdyr har til alle tider i større eller mindre grad representert en fare for at husdyr blir påført lidelser. Like fullt synes det til nå å ha vært en fremmed tanke at dyreeiere ut fra hensynet til vern mot rovdyr over et langt tidsrom skulle kunne pålegges å avstå fra å bruke sin utmarkseiendom som beite.»

Dette betyr at ansvaret for og kostnadene ved rovdyrforvaltningen ikke kan overføres på den enkelte sauebonde og de berørte lokalsamfunn. Dermed er Landbruksdepartementets, Miljøverndepartementets, Mattilsynets og lagmannsrettens forståelse av dyrevernloven satt til side.

Takkebrev

I et takkebrev til alle som ga økonomiske

garantier til beiterettsaken i Rendalen skriver Karl Sigurd Hole på vegne av de 12 sauebøndene: «Dette var en stor seier over staten, som alle brukere og rettighetshavere i utmarka kan glede seg over, og ha nytte av i framtida. Dommen slår fast at staten ikke har lovhjemmel til å forby saueiere å bruke sin beiterett i utmark, og at det ikke er sauen sjøl som forårsaker lidelser i utmark, men at det er vernehensyn (les: rovdyr) som forårsaker disse lidelsene.»

Tidsubestemt beitenekt

Høyesterett bestrider ikke at Dyrevernloven gir rett til å kreve nedsanking av beitedyr ved akutt rovdyrskade. Men en tidsavgrenset beitenekt betinger at rovdyrproblemet i området løses på kort sikt. Og innenfor de mange områdene i landet som rovdyrforvaltningen har prioritert som yngleområder for rovdyr vil det være umulig for Mattilsynet å hevde at beitenekten er midlertidig.

Krever endring av Mattilsynets veileder

Mattilsynets veileder for vedtak ved rovdyrskade på beitedyr, deler inn landets utmarksbeiter i A-områder og i B-områder, og hvor A-områder er definert som følgende: «Revir for familiegruppe av ulv og revirhevdende par eller annet geografisk høyrisikoområde hvor alvorlige og omfattende skader på beitedyr pga. rovdyr erfaringsmessig kan påregnes.»

I tillegg til ulverevir viser Mattilsynets veileder til områder med erfaringsmessig omfattende bjørne- og jerveskader som typiske A-områder.

Beitebruk i A-områder forutsetter effektive forebyggende tiltak i form av fysisk skille mellom rovdyr og beitedyr, ettersom Mattilsynets veileder slår fast at det ikke skal forekomme skadesituasjoner i slike områder. I praksis må dette føre til tidsubestemt beitenekt i områder som rovdyrforvaltningen har prioritert for ulverevir og ynglinger av jerv og bjørn. Og strider dermed med Høyesteretts fortolkning av Dyrevernloven.

Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS) reagerte sterkt på at Mattilsynet i kjølvannet av Høyesteretts dom har uttalt at de ikke vil endre eller trekke tilbake veilederen. USS skrev derfor brev til Landbruksministeren med krav om at Mattilsynets veileder umiddelbart endres i tråd med gjeldende rett slik det er fastslått av Høyesterett.

Ikke fornøyd med svaret

I Landbruksdepartementets svar vises det til at Mattilsynet vil vurdere Høyesterettsdommen i en gjennomgang av veilederen basert på erfaringene fra årets beitesesong.

Dette er ikke godt nok sier Stein Erik Stinessen, advokat ved Advokatkontoret Hjort, som har sekretariatet for Utmarkskommunenenes Sammenslutning. Sammen med advokat Anita Wirak har han ført saken for rettsapparatet på vegne av de 12 sauebøndene i Rendalen.

Advokat Stein Erik Stinessen.

En sak for Departementet, ikke Mattilsynet

Departementets pressemelding etter Høyesterettsdommen var til dels villedende. Og Departementets svar om Mattilsynets veileder er svært utilfredsstillende. USS mener at dette er en sak for Departementet og ikke Mattilsynet alene forklarer Stinessen. Vi har derfor bedt om et møte med ledelsen i Landbruks og Matdepartementet for å diskutere dette nærmere.

Møter du ulv er svaret nei!

Søstrene Lise Beate og Siv Estil opplevde marerittet i møte med to ulver på fjelltur i Lierne i august sist sommer. De kom seg hjem, men fikk troverdigheten satt på prøve.

Etter ulvemøtet opplevde et utbredt fenomen i norsk rovdyrdebatt. Selvoppnevnte forståelsegjivere som nektet for at jentene hadde møtt ulv. Og skulle det mot formodning være

ulver var det i hvert fall helt feil å være redd.

Foreningen våre rovdyr var raskt ute og slo kategorisk fast at jentene hadde møtt hunder. Rasmus Hansson i WWF var heller ikke sen med å repetere sin harselas over folk med negative rovdyrerfaringer.

Også mer utdannede eksperter stilte seg tvilende til om dette kunne være ulv og

kunne uansett berolige søstrene med at de aldri hadde noe å frykte, enten det var ulv eller ikke.

«Eksperternes» sterke trang til å bortforklare rovdyrobserverasjoner fikk Lise Beate Estil til å skrive følgende innlegg noen dager etter hendelsen.

Bilde: Søstrene Lise Beate og Siv Estil fikk et lite hyggelig møte med to ulver ei augustinatt i Lierne sist sommer.

AV LISE B. ESTIL

Flere «eksperter» har uttalt i media at det sannsynligvis var to hunder, og ikke ulver, vi ble omringet av på fjellet. Denne skepsisen har jeg forståelse for, siden jeg selv er forsker og klar over viktigheten av å vurdere mulige feilkilder og å benytte førstehånds informasjon før konklusjoner tas. Siden ingen av dem som har uttalt seg om saken har kontaktet oss for å få tilgang til slik informasjon, ønsker jeg å bidra med noen vesentlige detaljer.

Å skille mellom hund og ulv kun på bakgrunn av et bilde kan være vanskelig. Men når man i tillegg observerer dyrenes bevegelse og adferd blir forskjellene mye tydeligere. Jeg må presisere at vi observerte dyrene på kloss hold i over 20 minutter en lys sommernatt i Nord-Trøndelag.

Hvilke hunder ville ha samarbeidet, ringet inn byttet, vært musestille, konsentrert, skjerpet og gjentatte ganger stilt seg synkront i angrepsposisjon omtrent som en katt?

ulvelik? Ingen jeg har snakket med så langt har gitt meg et tilfredsstillende svar.

Hvor stor sannsynlighet er det for at to hunder, som ligner på ulv både i utseende, bevegelse og atferd, springer rundt i fjellene? Hvor kommer disse hundene fra? Er det noen som har avlet opp dem og satt ut dem? Er det noen som eier dem? Men da skulle de jo vært tamme. Hvilke hunder

ville ha samarbeidet, ringet inn byttet, vært musestille, konsentrert, skjerpet og gjentatte ganger stilt seg synkront i angrepsposisjon omtrent som en katt like før den går til angrep på ei mus? Sett i sammenheng med at Statens naturoppsyn har fastslått at sporene med bredde på over 10 cm var ulvespor, skulle det være liten tvil om at dette må ha vært to ulver som var ute på sin nattlige jaktrunde.

Da dyrene sto en meter på siden av oss og været, skjønte vi fort at det var fisken i ryggsekken vår som var byttet, og ikke vi. Det var varmt denne natten, og en lett bris – to faktorer som sikkert gjorde fiskelukten fra sekkene våre ekstra tydelig. Det kan hende at fiskelukta har overdøvet menneskelukta.

Da de kom inntill oss og været menneskelukta sviktet motet til slutt og de begynte å trekke seg forsiktig tilbake.

I Adresseavisen av 9. august uttrykte generalsekretær i WWF Norge, Rasmus Hansson at Direktoratet for

naturforvaltning (DN) ikke må si ja til Liernes søknad om fellingstillatelse av de to ulvene i det at grunnlaget er altfor svakt: «to søstre som visstnok skal ha sett to ulver, som overhodet ikke har gjort dem noe som helst.» Jeg håper med dette å ha fått frem at grunnlaget for en slik søknad ikke var så svakt som Rasmus Hansson vil ha det til. At dyrene ikke gjorde oss noe var et lykketreff – og det priser vi oss lykkelige for!

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Landsstyrets medlemmer:

Erling Myhre, Rendalen. Leder
Ordfører i Rendalen kommune.
Tlf. 62 46 82 88

Anne Dordi Moen, Lierne
Selvstendig næringsdrivende
Tlf. 908 50 812

Nils Solberg, Halden. Nestleder
Turoperator
Tlf. 69 17 75 55

Eli Bjorvatten, Vegårshei
Seksjonsleder
Tlf. 907 50 423

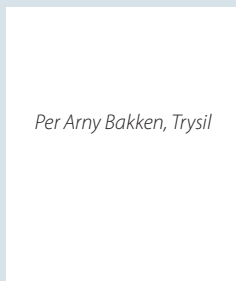
Stein Lauritzen, Oppdal. 1. vara
Selvst. nær.driv, gårdsbruk og transport.
Tlf. 72 42 41 27

Magne Akervold, Flå i Hallingdal
Pensjonert skogbrukssjef
Tlf. 32 05 04 33

Magne J. Synnevåg, Bærum
2. vara – Advokat

Per Arny Bakken, Trysil

Ansatte:

Åsmund Ystad, daglig leder • Tlf. 975 95 119 • E-post: aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås, webmaster

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

er en landsomfattende, partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økte bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom næring og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Med fokus på kunnskap, åpenhet og god kommunikasjon ønsker Folkeaksjonen å bidra til en rovdyrpolitikk og forvaltning som er et demokrati verdig.

Hovedkrav til norsk rovdyrforvaltning:

- Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Konsentrasjon av store rovdyr gir en urimelig belastning for lokalsamfunn og enkeltpersoner. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

- Lokal forvaltning
Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

- Uttak av rovdyr som gjør stor skade og skaper frykt skal skje raskt og effektivt. Nødvergeretten må endres slik at den kan brukes til å forhindre rovdyrskade.

- Nei til fast ulvestamme i Norge
Ulven i Skandinavia tilhører den russiske bestanden og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og livskvaliteten.

Medlemskontingent er
kr. 200,- pr. person
for 2007

Verving

Folkeaksjonen har over 8000 registrerte medlemmer. Du kan hjelpe oss med å få med flere av de hundretusener i Norge som synes at mye ulv, bjørn, gaupe og jerv er dårlig miljøvern!

Kjøp Folkeaksjonens t-skjorte for kr. 100, eller verv 3 nye medlemmer og få den gratis. Størrelser M - L - XL - XXL.

Verv 3 nye medlemmer og få en gratis T-skjorte

Verv 6 nye medlemmer og få 2 gratis T-skjorter

Nye betaler nå for 2007

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

☐ Jeg har vervet..... nye medlemmer og ønsker T-skjorter i str.....

☐ Jeg bestiller herved stk T-skjorter i str..... á kr. 100,- pr. stk eks. porto og omk.

Navn:.....

Adresse:..... Dato:

Postnr./Sted:..... Telefon:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag og kontaktpersoner

Akershus:	Leder Kåre Holmen, Aurskog	tlf. 63 86 42 06
Østfold:	Leder Nils Solberg, Halden	tlf. 69 17 75 55
Vestfold:	Leder Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 33 12 95 17
Glåmdalen:	Leder Jan Søgård, Namnå	tlf. 62 94 75 53
Trysil:	Leder Bjørn Skåret, Trysil	tlf. 62 45 10 14
Rendalen og Stor-Elvdal:	Leder Roy Tovsrud, Hanestad	tlf. 62 46 92 98
Nord-Østerdal:	Leder Ola Tronsmoen, Alvdal	tlf. 62 48 95 36
Lillehammer regionlag:	Leder Mathias Finsveen, Lillehammer	tlf. 61 25 38 99
Gausdal:	Leder Jon Birger Skansen, Østre Gausdal	tlf. 416 44 713
Valdres:	Leder Arne Myrvang, Rogne	tlf. 61 34 04 63
Skjåk:	Leder Else Mona Bjørnstad, Skjåk	tlf. 915 39 565
Lesja:	Leder Sigurd Avdem, Lesja	tlf. 61 24 32 94
Oppdal og Rennebu:	Leder Stein M. Lauritzen, Oppdal	tlf. 72 42 41 27
Nord-Trøndelag:	Leder Einar Almaas, Høylandet	tlf. 74 32 19 91

Nytt lokallag i Glåmdalen

Alle Folkeaksjonens medlemmer i Glåmdalen var invitert til møte 28. juni 2006. Lokallaget ble stiftet og et interimstyre valgt bestående av Jan Søgård, Gunnar Paulsrud og Magne Fjeldset fra Grue, Werner Lundgren, Kongsvinger, Leif Magne Vangen, Sagstua og Lennart Høgberg, Brandval. Styret skal lede lokallaget fram til første ordinære årsmøte da man har som mål

å få med representanter i lokallagstyret fra alle kommunene i Glåmdalen.

Aktiviteten i lokallaget har vært høyt siden starten. Mange nye medlemmer er vervet og lokallaget i Glåmdalen passerer snart 500 medlemmer.

Politikere fra Stortinget og Hedmark fylke har også fått merke Folkeaksjo-

nens nye lokallag. Magne Fjeldset fra Grue fikk store rovdyrskader etter ulveangrep utpå sommeren, noe som på nytt synliggjorde dramatisk dårlige utsikter for fortsatt utmarksbeite i området.

Etter invitasjon møtte politikerne opp en etter en til møter med Magne Fjeldseth og ledelsen i lokallaget. Stortingsrepresentantene Gunnar Gundersen fra Høyre, Trygve Slagsvold Vedum og Per Roald Bredvold fra FRP møtte i tur og orden opp for å bli grundig informert om den uholdbare situasjonen for beitebrukerne på grunn av ulven og om redusert livskvalitet for lokalbefolkning og naturbrukere i området. Fra Arbeiderpartiet møtte Fylkesrådsleder Reidar Åsgård og ordfører Ivar Skulstad. SV er også invitert og har takket ja til å komme, men har enda ikke vist seg.

Lokallaget fortsetter arbeidet med medlemsverving og vil arrangere møter i alle Glåmdalskommunene med informasjon om Folkeaksjonen.

Glåmdalen lokallag med stand under Solørdagene i juli.

Rendalen og Stor-Elvdal

Årsmøtet i Rendalen lokallag i Hedmark vedtok å invitere alle medlemmer i Stor-Elvdal til å være med i et felles lokallag for kommunene.

Landsstyret

Styreleder Erling Myhre ble gjenvalgt under Folkeaksjonens årsmøte 18 juni. Det samme ble styremedlemmene Nils Solberg og Anne Dordi Moen. John Smedbakken gikk ut av styret og ny styremedlem ble Magne Akervold fra Flå i Buskerud. Vararepresentantene Stein M. Lauritzen og Magne J. Synnevåg ble gjenvalgt. Som ny varamedlem ble valgt Per Arny Bakken fra Trysil. Styremedlem Eli Bjorvatten var ikke på valg.

Familiekontingent 2007

Landsmøtet vedtok også å innføre en ny familiekontingent fra og med 2007. Familiens hovedmedlem skal fortsatt betale medlemskontingent på kr. 200 pr. pers, mens andre familiemedlemmer skal betale kr. 100 pr. pers i medlemskontingent.

Familier som allerede har to eller flere medlemmer kan gjøre om medlemskapet til familiekontingent. En må da stå som hovedmedlem og de andre blir familiemedlemmer med halv kontingent. Bare hovedmedlemmer vil motta medlemsblad fra Folkeaksjonen.

Eksisterende medlemmer som vil ordne familiemedlemskap kan ta kontakt med lokallagsleder eller direkte til Folkeaksjonens daglige leder Åsmund Ystad på telefon 975 95 119 eller e-post: aksjonen@rovdyr.org Folkeaksjonens postadresse er : Postboks 40, 7701 Steinkjer.

Kongens gull til Embjörg

Embjörg Langleite Skamsar har mottatt Kongens fortjenestemedalje i gull.

Embjörg Langleite Skamsar fra Skjåk er tildelt Kongens fortjenestemedalje i gull.

Embjörg fikk medaljen 1. september i år for sine mange gjøremål på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Hun har utvist en samfunnsganglig virksomhet langt ut over det vanlige. I sitt åttiende år er hun fortsatt aktiv i sin bakstestue, i sitt engasjement i kvinnebevegelsen, for de funksjonshemmedes situasjon og i den pågående debatt om omorganisering av sykehusene i Hedmark og Oppland.

For Folkeaksjonens medlemmer er Embjörg kjent som mangeårig lokallagsleder for Folkeaksjonens lokallag i Skjåk. Fra stiftelsen i 2000 og til sist vinter var Embjörg lokallagsleder. I Folkeaksjonens første år var hun en drivkraft for vellykket medlemsverving i Oppland.

Marker Kommune

Siljan Bondelag

Vats Bondekvinnelag

Eigersund Bondelag

Etne Bondelag

Stryn Sau og Geit

Røros Sau og Geit

Lundadalen Beitelag

Horg Landbrukslag

Varrastranda Saulag

Egge/ Kvam Bondelag

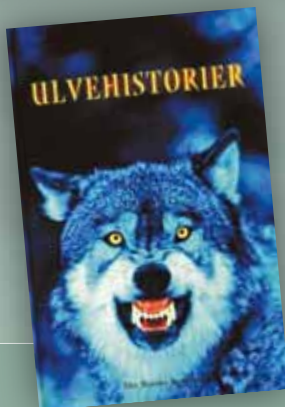
Stod Saulag

Dyrøy Sau og Geit

Fauske Bonde- og Småbrukarlag

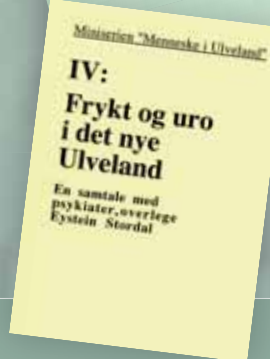
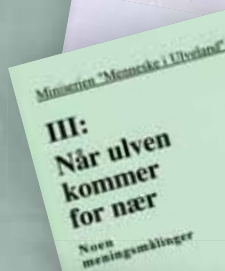
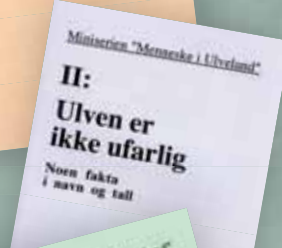
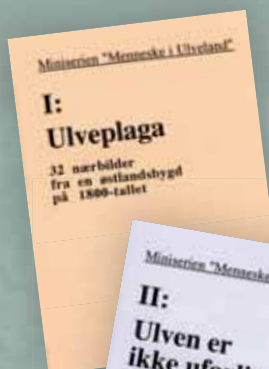
Gratangen Kommune

Nyere litteratur om «ulveplaga» og om ulvs farlighet for mennesker

167 sider – kr. 270,-
ISBN 82-521-5635-5 (2000)
Det Norske Samlaget
tlf: 22 70 78 00
www.samlaget.no

«Ulvehistorier» inneholder 154 småstubber om hvordan folk har opplevd og kjempa med ulven på 1700- og 1800-tallet. Kjell Snerte har samlet historier fra hele landet. Kort informasjon fra Sverige, Finland og Russland.

16x4 sider – kr. 40,- (porto inkl.)
ISBN 82-996888-0-9
Utg. 2004 av Akershus fylkeslag av
Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk
Fåes via:
Folkeaksjonen, Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org • tlf: 975 95 119

Denne mini-serien var et bidrag til ulvedebatten våren 2004, men blir neppe uaktuell med det første. Oppmerksomheten er rettet mot menneskene i det nye Ulvland, med fokus på frykt, engstelse og redusert livskvalitet, etter at ulven plutselig dukket opp igjen, etter 150 års fravær.

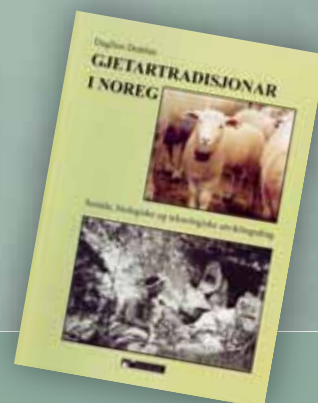
50 sider – kr. 60,- (porto inkl.)
ISBN 91-631-3651-1 (2003)
Elis Pålsson, pl.1633,
34390 Elmhult, Sverige

En bok om mennesker tatt av ulv i Russland: Pålssons oversettelse av utdrag fra boken «Vargen» av den russiske forskeren Michail Pavlov. Denne oversettelsen ble grunnlaget for den norske «Arbeidsrapport fra Rovviltprosjektet, nr 30» fra Direktoratet for naturforvaltning, utgitt 1987, øyeblikkelig inndratt og kassert, men tilgjengelig igjen i år 2000.

174 sider – kr. 198,- + porto
ISBN: 82-995827-0-9
1. utg. 1991, opptrykk 2000.
Bjørkelangen Bok & Papir,
1940 Bjørkelangen
tlf: 63 85 60 77, fax: 63 85 83 78
bjorkelangen-bok@fribokhandel.no

Pensjonisten Evert Pousette satt i Nord-Sverige og ble mer og mer forarget over stockholmere som var overbevist om at ulv ikke var farlig for mennesker. Selv visste han bedre. Resultatet ble denne boken.

198 sider – kr. 275,- + porto
ISBN 82-300-0024-7 (2003)
Kolofon Forlag, tlf: 22 54 54 90 eller
www.kolofon.com

Unik bok om rovdyr, gjeterliv og gjeterarbeid i Norge fra vikingtid og frem til i dag. Sivlagronom Dagfinn Drabløs tar også opp betydelige problemer forbundet med eventuell gjeninnføring av gjeting i dagens Norge.

Annonserer: Forlagene i samarbeid med Akershuslaget av Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk

Drept av bjørn og ulv

NY

Drept av BJØRN OG ULV

en historisk oversikt over mennesker drept
og skadet av rovdyr i Norge de siste 400 år

Astor Furseth

Drept av bjørn og ulv

– en historisk oversikt over mennesker drept
og skadet av rovdyr i Norge de siste 400 år

Mange hevder hardnakket at bjørn og ulv ikke er
farlige for mennesker og svært sjelden dreper.

I denne boka motbeviser forfatteren dette ved å
legge fram dokumentasjon for mange titalls
mennesker drept av bjørn og ulv siden 1600-tallet.

Dokumentasjonen har forfatteren fått gjennom å
ha saumfart historiske kilder som kirkebøker, sagn,
bygdehistorier og lignende.

Best.nr. 2878-1 233 s. Innb.

kr 348,-

Ja takk, jeg bestiller:

☐ Drept av bjørn og ulv kr 348,-

Navn:

Adresse:

Post.nr./poststed:

Telefonnr.

Kundenr.

E-post:

Underskrift

Bestillingen sendes uten ekspedisjonskostnader – kun porto kommer i tillegg på faktura.

bestilling@tunforlag.no • Tlf. 21 31 44 33

www.boktunet.no

☐ Jeg ønsker å få
tilsendt nyheter
på e-post.

☐ Jeg ønsker å få
tilsendt gratis
bokkatalog

BREV

Adressaten betaler
for sending i Norge

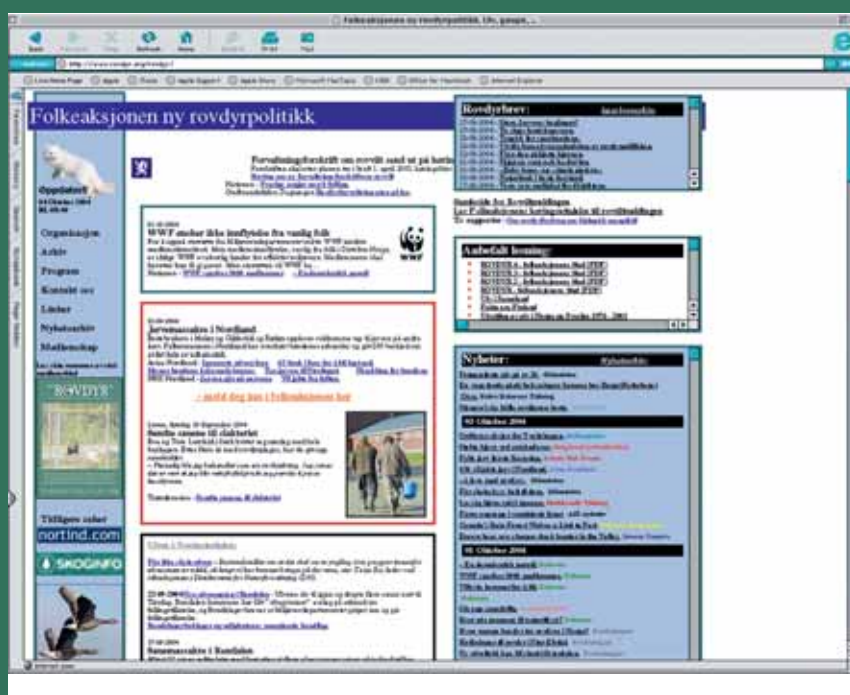
Distribueres av
Posten Norge

Tun Media
Svarsending 0646
0090 Oslo

AS115

Folkeaksjonen er ledende på informasjon

Folkeaksjonens
internettside
www.rovdyr.org
har utviklet seg til
å bli helt sentral
for kommunikasjon og
kunnskap om rovdyr-
forvaltning i Norge.
Nettsiden har over
12000 besøkende
hver måned.

Folkeaksjonen ønsker å synliggjøre
folks motstand mot en feilslått
rovdyrpolitikk. En bred folkelig
støtte en forutsetning for å kunne
forhindre en ødeleggende rovdyr-
politikk.

Medlemskontingent for 2007 er
kr. 200 pr. person, og kan betales
til konto 4464.09.33434.

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder: Erling Myhre, 2485 Rendalen - tlf. 62 46 82 88

Styremedl: Nils Solberg, 1792 Tistedal - tlf. 69 17 75 55

Anne Dordi Moen, 7884 Sørli - tlf. 908 50 812

Eli Bjorvatten, 4985 Vegårshei - tlf. 907 50 423

Magne Akervold, 3539 Flå - tlf. 32 05 04 33

Varamedl: Stein Lauritsen, 7345 Driva - tlf. 72 42 41 27

Magne J. Synnevåg, 1354 Bærums Verk

Per Arny Bakken, 2420 Trysil

Sekretær: Åsmund Ystad, Utgård, 7717 Steinkjer - Tlf. 975 95 119 - aksjonen@rovdyr.org